

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 28-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՍՈՎԵՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԸ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ
ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 28-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

Ոյեմբերի 29-ին Սպենդիարովի անվան օպերայի և բալետի թատրոնում տեղի ունեցավ Երևանի Քաղաքային Սովետի հանդիսավոր նիստը՝ պարտիական, հասարակական կազմակերպությունների և Սովետական Բանակի ներկայացուցիչների հետ համատեղ, նվիրված Հայաստանում սովետական իշխանության հաստատման 28-րդ տարեդարձին:

Թատրոնի դահլիճում հավաքվել էին Սովետական Հայաստանի մայրաքաղաքի անվանի մարզիկ, տարեդարձի պատվին իրենց տարեկան պլանները ժամկետից շուտ կատարած գործարանների ու ֆաբրիկաների ներկայացուցիչներ, հետպատերազմյան ստալինյան հնգամյակի խոշորագույն նորակառույցների շինարարներ, անտաղդության փառաբանված նորարարներ, գիտության, կուլտուրայի, արվեստի գործիչներ, Սովետական Բանակի սպաներ, պարտիական, սովետական և պրոֆսիոնալական ակտիվը:

Ժամը 6 անց 30 րոպեին նախագահող Ն. Վարդանյանը հանդիսավոր նիստը հայտարարում է բացված: Դահլիճը բուռն օվացիայով պատվավոր նախագահություն է ընտրում մեծ Ստալինի պիսավորությամբ:

Հայաստանում սովետական իշխանության հաստատման 28-րդ տարեդարձի առթիվ զեկուցման համար խոսքը տրվում է Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմի քարտուղար Զ. Գրիգորյանին:

Զեկուցողը մանրամասն նկարագրում է 28 տարվա ընթացքում հայ ժողովրդի անցած հաղթական պանծալի ուղին: Հայաստանի աշխատավորները, բոլշևիկյան պարտիայի ղեկավարությամբ, իրենց ավագ եղբոր՝ ռուս

մեծ ժողովրդի և հերոսական կարմիր Բանակի օգնությամբ, տապալեցին կոնտրռեյուցիոն դաշնակիների՝ հայ ժողովրդի ոխերիմ թշնամիների առեւի տիրապետությունը և հաստատեցին սովետական իշխանություն: Լենինյան-ստալինյան իմաստուն ազգային քաղաքականությունը հնարավորություն ապահովեց Հայաստանի էկոնոմիկայի, գիտության, կուլտուրայի բուռն ծաղկման համար:

Հայկական ռեսպուբլիկայի աշխատավորները սովետական իշխանության հաստատման 28-րդ տարեդարձի շուրջ հետադարձ հայացք ձգելով անցած ուղուն, օրինական հրապարտության և դոկտրինային զգացմունքով նշում են Հայաստանի ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերի վիթխարի նվաճումները, որոնք ձեռք են բերվել Լենինյան-Ստալինյան իմաստուն պարտիայի ղեկավարությամբ, շնորհիվ մեծ Ստալինի անձնական հոգատարության:

Կանգ առնելով ռեսպուբլիկայի վերջին տարիների հաջողությունների վրա, զեկուցողն ասում է.

— Հետպատերազմյան հնգամյակի առաջին երկու տարիներին՝ 1946 և 1947 թվերին ռեսպուբլիկայի արդյունաբերությունը պլանը կատարեց 102 տոկոսով: 1947 թվին համախառն արտադրանքի աճը նախապատերազմյան 1940 թվի համեմատությամբ կազմեց 36,8 տոկոս: 1948 թվի տասն ամիսների պլանը կատարված է 105,2 տոկոսով, 1947 թվի համապատասխան ժամանակամիջոցի համեմատությամբ տալով 21,7 տոկոսով ավելի շատ արտադրանք:

Երևանի և ռեսպուբլիկայի արդյունաբերական ձեռնարկությունների մեծ մասը պանծալի տարեդարձը դիմավորեց տարեկան ծրագիրը կատարած ու ղեկավարած: Այլ

ձեռնարկությունների թվին են պատկանում Կիրովի անվան գործարանը, որը տարեկան պլանը կատարեց ժամկետից շուտ և տվեց 5 միլիոն 100 հազար ռուբլու գերպլանային կուտակում, Կաբելի, Մուլիտի գործարանները, Շինանյութերի արդյունաբերության մի-նիստրության օբեկտների ճնշող մեծամաս-նությունը, Հայպլինձ սիստեմի ձեռնարկու-թյունները:

Ռեսպուբլիկայում արագորեն զարգանում են քիմիական, մետալուրգիական արդյու-նաբերությունը և մեքենաշինությունը: Հա-յաստանի արդյունաբերությունը երկրին տա-լիս է արտադրանքի հարյուրավոր տեսակ-ներ, այդ թվում դադգահներ և էլեկտրաշա-փիշ ճշգրիտ գործիքներ, ավտոդղեր ու կա-բել, կոմպրեսորներ, տրանսֆորմատորներ և փոքր հիդրոտուրբիններ, ժամացույց ու հախճապակի:

Հիանալի են Հայաստանի կոլխոզային գյուղացիության նվաճումները: Զգալի շա-փով ընդարձակվել են ցանքատարածություն-ները: Տեխնիկական կուլտուրաների ցան-քատարածության հնգամյա պլանով նա-խատեսված ընդարձակումը իրագործված է երեք տարում: Սովետական ագրոտեխնի-կական գիտությունը առաջավոր մեթոդների լայն կիրառման շնորհիվ տարեց-տարի ավելանում է կոլխոզային դաշտերի բերքա-տվությունը: Լավ արդյունքներ են ձեռք բեր-վել նաև անասնապահության զարգացման ասպարեզում: Ռեսպուբլիկայում հսկայա-կան թափ է ստացել իրրիզացիոն շինարա-րությունը: Կատարված խոշոր միջոցառում-ների հետևանքով կոլխոզային գյուղը ստա-ցել է տասնյակ հազար հեկտար նորանոր ցանքատարածություններ: Մեծ աշխատանք-ներ են կատարվել գյուղատնտեսության է-լեկտրիֆիկացման գծով, 1950 թվին ռես-պուբլիկայի բոլոր կոլխոզները կէլեկտրիֆի-կացվեն:

Կոլխոզնիկները և կոլխոզնիկուհիները ազնվորեն և արդյունավետ կերպով աշխա-տեցին այս գյուղատնտեսական տարում: Ժամկետից շուտ կատարված են հացահա-տիկի, խաղողի, կարտոֆիլի, մսի, կաթի և այլ մթերքների հանձնման պետական պլան-ները:

Հայաստանը դարձել է համատարած գրա-դիտության երկիր: Եթե 1918 թվին դպրոց-ներում սովորում էր 18 հազար երեխա, ա-յա այժմ 1193 տարրական, ոչ լրիվ միջ-նակարգ և միջնակարգ դպրոցներում սովո-րում են 300 հազար աշակերտ:

Նախառևտրացիոն Հայաստանը բարձրա-գույն ուղևորական հաստատություններ չունի: Այժմ ռեսպուբլիկայում կա 14 ստա-

ցիոնար և 3 հեռակա բարձրագույն ուսհիմ-նարկություն, որոնք ամեն տարի հարյուրա-վոր մասնագետներ են տալիս Սովետական Հայաստանի հարաճուն ժողովրդական տըն-տեսությանը:

Հսկայական թափ ու ծավալ է ստացել գիտա-հետազոտական աշխատանքը: Հայ-րենական պատերազմի տարիներին ստեղծ-ված Գիտությունների Ակադեմիան միացնում է 30 գիտական ինստիտուտ և հաստատու-թյուն: Հայկական Ակադեմիան, որի կազ-մակերպման հնգամյակը լրացավ այսօր, այս տարիների ընթացքում լուրջ հաջողու-թյուններ է ձեռք բերել մի շարք կարևոր գիտական պրոբլեմների մշակման գործում: Հայաստանի մի շարք գիտնականներ իրենց աչքի ընկնող աշխատությունների ու հայտ-նագործությունների համար արժանացել են Ստալինյան մրցանակի:

Հետագա վերելքի տարիներ է ապրել սո-վետահայ գրականությունը, սովետական արվեստը: Հայ գրողները իրենց երկերում շարունակում են զարգացնել սոցիալիստա-կան ռեալիզմի մեթոդը: Նրանց երկերը տոգորված են սովետական հայրենասիրու-թյան գաղափարով: Պայքարելով պատմա-կան թեմատիկայով միակողմանիորեն տար-վելու, բուրժուական նացիոնալիզմի ռեցի-զիվների դեմ, Սովետական Հայաստանի գը-րողները ստեղծում են մեր օրերի հերոսա-կանությունը արտացոլող բարձր գեղարվես-տական, գաղափարապես հագեցված երկեր:

Վերջին տարիներս Սովետական Հայաս-տանի նշանակալից նվաճումներից մեկը արտասահմանյան հայերի մասսայական հայրենադարձությունն է: Արտասահմանից վերադարձած հայերը լայնորեն օգտվում են Ստալինյան Կոնստիտուցիայում գրի առ-նված իրավունքներից:

Ավարտելով իր խոսքը, զեկուցողն ասում է.

— Վերջերս տեղի ունեցած Հայաստանի կոմպարտիայի 14-րդ համագումարը մշա-կեց ռեսպուբլիկայի հետագա զարգացման կոնկրետ ծրագիրը: Մեր խնդիրն է ռեսպուբ-լիկայի աշխատավորներին մոբիլիզացնել ավելի արագ կերպով կատարելու Հայաս-տանի բոլորիկների համագումարի որոշում-ները:

Զեկուցումն ավարտելուց Զ. Գրիգորյանը կեցցե է բացականչում ի պատիվ բոլորիկյան իմաստուն պարտիայի, ի պատիվ հայ ժո-ղովրդի փրկարար, սովետական ժողովրդի բոլոր հաղթանակների հանճարեղ կազմա-կերպիչ և ռեգենչող մեծ Ստալինի: Զեկուցո-ղի վերջին խոսքերը ծածկվում են բուռն, եր-

կար ժամանակ չդադարող ծափահարություններով, որոնք վերածվում են օվացիայի: Հնչում են ողջույնի բացականչություններ ի պատիվ մեծ Ստալինին— հայ ժողովրդի կամադույն բարեկամի:

Հանդիսավոր նիստի մասնակիցները հրաշալիան խանդավառությամբ ողջույն են

ընդունում ուղղված՝ սիրելի առաջնորդ, պարտիայի ու սովետական ժողովրդի հայր և ուսուցիչ մեծ Ստալինին: Բոլորը ոտքի են կանգնում: Նորից թնդում են բռն ծափահարություններ: Դահլիճում հանդիսավոր կերպով հնչում է Հայկական ՍՍՌ Պետական Հիմնը:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 28-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

ՍՈՅԻՍ, 30 նոյեմբերի (ՏԱՍՍ).— Պլովդիվի, Վառնայի և բուլղարական այլ քաղաքների հայ աշխատավորները Հայկական ՍՍՌ կազմվելու 28-րդ տարեդարձը նշեցին հանդիսավոր նիստերով: Տեղական հայ կազմակերպությունների ներկայացուցիչները հանդես եկան զեկուցումներով՝ սոցիա-

լիզմի կառուցման ասպարեզում Սովետական Հայաստանի ձեռք բերած հաջողությունների մասին:

Հանդիսավոր նիստերի մասնակիցները ողջույնի հեռագրեր ուղարկեցին Գնենրալիսսիմուս Ի. Վ. Ստալինին և Բուլղարիայի պրեմիեր-մինիստր Գեորգի Դիմիտրովին:

ԿԱՀԻՐԵ, 1 դեկտեմբերի (ՏԱՍՍ).— Նոյեմբերի 29-ի երեկոյան, Կահիրեում, Հայաստանի Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի 28-րդ տարեդարձի առթիվ տեղի ունեցան հանդիսավոր ժողովներ, որոնք կազմակերպել էին Եգիպտոսի հայ գաղութի ակումբները: Ժողովներին մասնակցեցին բազմաթիվ հայեր: Հայ հայրենասերները հանդես էին գալիս ճանաչելով, շեշտելով այն հսկայական հաջողությունները, որոնք ձեռք են բերվել Սովետական Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական և կուլտուրական զարգացման ասպարեզում՝ նրա գոյության 28 տարվա ընթացքում ընկեր Ստալինի ու սովետական կառավարության ղեկավարությամբ և Սովետական Միության ժողովուրդների օժանդակությամբ ու օգնությամբ:

Ժողովներից հետո տեղի ունեցան ինքնա-

գործունեության համերգներ: Համերգների ժամանակ կատարված սովետական երգերը, արտասանված ոտանավորները և ՍՍՌ-Մ ժողովուրդների պարերը հսկայական հաջողություն ունեցան:

Նոյեմբերի 29-ին Կահիրեի և Ալեքսանդրիայի հայ եկեղեցիներում տեղի ունեցան Հայաստանի Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի 28-րդ տարեդարձին նվիրված հանդիսավոր ժամերգություններ: Եկեղեցական երգեցիկ խմբերը կատարեցին «Հայրենիք» սովետական քայլերգը:

Նոյեմբերի 29-ին եգիպտական ոստիկանությունը ձեռքադրեց մի խումբ հայ երիտասարդների, այն բանի համար, որ նրանք փորձել են հարկադրել Կահիրեի հայկական մի դպրոցի ղեկավարին դիմակործան տոնի օրը փակել դպրոցը:

ՆՅՈՒ-ՅՈՐԿ, 1 դեկտեմբերի (ՏԱՍՍ).— «Արմենիեն տրիբյուն» թերթը, նշելով Սովետական Հայաստանը կազմվելու 28-րդ տարեդարձը, գրում է, որ Սովետական Հայաստանը վերականգնեց հայերի դերն ամբողջ աշխարհի քաղաքական և կուլտուրական կյանքում: Թերթը գրում է. «Հայաստանի ժողովուրդն ամբողջ աշխարհին ցույց տվեց իր հայրենասիրությունը և նվիրվածությունը ազատությանն ու դեմոկրատիային և իր շարքերից հանդես բերեց ակնազարդ

գործիչներ պետական կառավարման, արվեստի, գիտության, կրթության ու իր երկրի վերականգնման ասպարեզում, որով պարծենում ենք մենք բոլորս»:

«Արմենիեն տրիբյուն» թերթը հաղորդում է, որ «Ամերիկայում Հայ ազգային խորհուրդի» Նյու-Յորքի բաժանմունքը քսան քաղաքում, այդ թվում Նյու-Յորքում, Դետրոյտում, Լոս-Անջելոսում, Սան-Ֆրանցիսկոյում միտինգներ է կազմակերպում Սովետական Հայաստանը կազմվելու 28-րդ տարեդարձի առթիվ:

ՓԱՐԻՋ, 8 դեկտեմբերի (ՏԱՍՍ).— Օրերս Փարիզում տեղի ունեցավ 4000 հայերի հանդիսավոր ժողով՝ նվիրված Հայկական ՍՍՌ-ի 28-րդ տարեդարձին:

Հայկական ՍՍՌ-ի մասին զեկուցումով հանդես եկավ «Հայկական ազգային հակառակ»-ի նախագահ Մարմարյանը: